

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 34
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuza. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond]

Politică tradițională.

V.

Cestiunea era bine limpede în preajma alegerilor din 1872, și curențul se formase pentru politica de activitate. Pe atunci aveam în parlament două partide politice, a lui Deák, aflătoare la putere, care se numia partidul din dreapta, și opoziția de sub comanda lui Tisza Kálmán, numită partidul din stânga.

Deputații români din părțile bănărene și ungurene, cu toate că în chestiunile de interes național pentru poporul român mergeau mână în mână și luptau umăr la umăr, erau împărțiți în aceste două partide mari parlamentare. Unii înmulțeau numărul deăkistilor, alții numărul celor din stânga, după cum le era inclinarea și convingerea.

Cum deci părerea generală era, ca nici Românii ardeleni să nu mai steie cu mâinile în sin, ci de astădată să trimită deputați la dieta din Pesta, — oameni din sinul lor, ear' nu străini, cari păgubesc interesele naționale ale nămolului românesc, — s'a ivit necesitatea de a se preciza înainte, că Românii ce fel de deputați se alegă, deăkisti, ori de cei din stânga?

Și ziarul nostru și-a spus și în privința acăsta cuvântul. A zis în numărul 31 (anul 1872), că cestiunea acăsta e cu totul de neînțeles, fiindcă Românii nu sunt împărțiți în deăkisti și opoziționali din stânga, ci sunt numai activiști și pasivisti, prin urmare, dacă e să mergem la alegere nu putem să alegem de cât numai activiști. A accentuat însă ziarul nostru, că avem să alegem bărbați cu judecată matură și de caracter firm, bărbați cari înțeleg și știu să apere adevăratele noastre interese naționale, și nu pot fi seduși în activitatea lor prin interese particulare și personale. Oameni, cari să procedă solidari în acțiunile lor.

Fiindcă alegerile băteau la ușă, s'a convocat pe 23 și 24 April v. o conferință națională la Sibiu, care a

fost bine cercetată. Au venit mulți inteligenți români cari reprezentau părțile lor proprii, dar' au venit și delegați trimiși din partea cluburilor politice de la Brașov, Bran, Săcele, Făgăraș, Alba-Iulia, Hunedóra, Hațeg, Deva, Orăștie, Sebeș, Sighișoara, Medias, Cluj, Ofenbaia, etc., cari nu reprezentau numai vederile lor proprii, ci vederile întregului cerc românesc reprezentat prin ei.

Adunarea a fost condusă de Ioan Bran de Leményi, presidentul clubului național din Făgăraș, care a făcut comunicare, că ideea convocării acestei conferințe a emanat de la clubul din Făgăraș, și că Făgărașenii s'au pronunțat deja în clubul lor pentru intrarea în activitate, pentru participarea la alegerile din pragul ușii.

Se sulează chestia necompetenței acestei adunări de a aduce hotărâri valide pentru toți Românii ardeleni, dar' se aduc puternice motive pentru îndreptățirea ei de a și spune cuvântul hotărâtor, fiindcă fac parte din ea delegați din toate părțile țării.

Acceptându-se acest punct de vedere, se deschide discuția asupra situațiunii politice. S'a discutat cu mult interes și cu mare căldură două zile de arândul, ear' rezultatul desbaterilor a fost, că adunarea, cu totalitatea voturilor, minus patru, a luat următoarele hotărâri:

„Adunarea se declară pentru activitate pe terenul politic prin urmare, pentru participare la alegerile de deputați dietali. Alege un comitet de acțiune pentru executarea acestui conclud, cu îndrumarea, să comunice concludul tuturor cluburilor înființate, sau cari se vor mai înființa. Precizarea atitudinii politice a deputaților ce se vor alege, și precizarea postulatelor Românilor ardeleni, va să zică, stabilirea unui program politic, rămâne rezervată pe seama unei ulterioare conferințe naționale. Pentru a pute fi convocată o astfel de conferință națională, adunarea roagă pe cei doi capi bisericești, Metropolii Șaguna și Vancea, să iee inițiativa în privința acăsta.

În deosebi se adresează rugarea acăsta Metropolitului Șaguna, singurul președinte aflător în viață al vechiului comitet permanent național. Comitetul ales era format din următorii: Nicolae Popea, Pavel Dunca, Ioan Rusu, căpitanul Stezar, Dr. Borcia, avocatul I. A. Preda, Zaharie Boiu, Dr. St. Păcurariu, Ioan Poparadu și I. Tulbaș din Sibiu, apoi din afară Ioan Bran de Leményi, Dr. Petco, Codru Drăgușan, Al. Bohățel, Petru Nemeș, Dr. Ioan Rațiu, Nicolae Barbu, Nicolae Strevoiu și adv. Borha.

Acest fapt cum a fost primit din partea ziarului nostru? Cu vorbe de laudă și cu sentimente de bucurie. În numărul 36 scria ziarul nostru următoarele:

„Nu putem de cât să ne exprimăm bucuria, pentru că vedem că viața ia locul inerției politice, care cuprinsese corpul nostru național de vre-o câțiva ani încôce. Să mergă Românii pe cărarea începută și se vor convinge preste scurt timp, că respectul lor va crește înaintea țării, înaintea tuturor factorilor, cari au influință asupra destinului țării. Zicem, să mergă înainte, căci greutatea de acum în colo au să urmeze. Românii și aici, ca și în alte părți, vor fi espusi la feliurite ispite. Promisiuni și amenințări se vor succeda mereu, numai ca să se amăgescă și ca să se înfricoșeze Românii să se abțină de la viața politică, care până numai de curând se părea că e numai pentru alții, dar' nu și pentru noi Românii. Se vor mai arata chiar și diutre oameni noștri unii, cari se vor strădui să vi-rască cel puțin veninul îndoelii în inimile Românilor... Și de unii și de alții poporul are să se ferască și să cugete, că a lucra pentru binele națiunii nu e nici un păcat, ba e o datorință depusă în cartea cârților, în scriptură.”

Ei bine, dacă așa făceam în trecut când am văzut că Românii pășesc pe terenul activității politice, putem să facem astăzi alta de cât earăși aceea ce am făcut, să le spunem Românilor ac-

tivisti: Mergeți înainte pe calea activității, căci bună e, fiindcă ea e calea muncii, calea luptei grele, ear' a purta luptă pentru apărarea intereselor naționale, a munci pentru câștigarea drepturilor ce compet unui popor vrednic de viață națională și dornic de viață națională, nu e păcat, e chiar datorință, impusă prin stihurile trecute în cartea cârților, în sfânta scriptură?!

Nu putem face altcum, și nici nu vom face altcum!

M. Sa nu cedeză! După audiențele de Sâmbătă, când era să se fie concredută ministrului de finanțe Lukács formarea cabinetului, dar' care a declinat de la sine acăsta onoare a fost chemat în audiență fostul ministru-president Coloman Széll, care s'a prezentat la M. Sa Duminecă la ora una după amiază. Audiența a durat foarte mult, dar' asupra decursului ei nu se știe nimic pozitiv. Din modul cum s'a exprimat însă Széll asupra situației în cercul celor cu cari a prânzit la casina națională, și din frasa rostită de repetate ori, că „mișcăm un lucru așa de mare, în cât dör' nici noi înși-ne nu avem idee despre mări-mea lui”, se deduce că în loc de soluție situația se încurcă tot mai mult.

Nota dominantă a situației e, că Maiestatea Sa în cestiunea limbii de comandă a armatei nu cedeză sub nici o condițiune. Un fruntaș bărbat de stat, care are des ocaziune să confereze cu Maiestatea Sa în cestiunea crizei, a spus corospondentului lui „Magyar Szó”, că Maiestatea Sa când i-a comunicat că nu va ceda în cestiunea limbii de comandă, a adăus și următoarele: „Eu chiar în interesul magiar nu cedez pe acest teren”. Ear' vedem supriinderea provocată prin acăsta enunțatiune, a adăus următoarele: „Din interes magiar nu'mi este permis să cedez. Cugetăți numai — a zis Maiestatea Sa — ce consecuențe ar ave cedarea în cest unea limbii de comandă. În prima linie regimentelor croate ar trebui să li se dea limba de comandă croată. Acăsta li-s'ar cuvâni și în armata comună, pe basa transacției ungaro-croate, în tocmai cum li-se cuvine la honvedime. Dacă Croații vor ave limba de comandă croată, o ar pretinde apoi și ceilalți

FOIȘORĂ

La sârbătorea tăierii capului sfântului Ioan.

Cătră numele „Ioan” poporul nostru o predilecțiune deosebită. Din bătrâni ne-am trezit, ca în fie care casă românească să aflăm, că unul din membrii ei poartă numele „Ioan”.

Acest fapt își are de sigur însemnătatea sa istorică culturală în viața poporului nostru. Pururea mândru de creștinătatea sa, și inclinat din fire cătră o viață ideală creștinească, — nămolul românesc a aflat în viața și misiunea sfântului Ioan Botezătorul un prototip model pentru realizarea idealului sale creștinești.

Numele „Ioan”, purtat de omul care s'a făcut pe sine podul și puntea de trecere de la testamentul vechiu la testamentul nou, însemnă „darul lui Dumnezeu”, — și în toate vremile Românii și-a aflat mângăierea și hrana sa spirituală în credința sa, în darul și ajutorul lui Dumnezeu.

Esența problemei lui o espune apriat îngerul când zice; „și el va merge înaintea Lui în spiritul și puterea lui Ilie, să întorcă inimile părinților spre copii și pe cei ne-

ascultători spre înțelepciunea dreptilor, și să gătescă Domnului norod mai nainte gătit”. (Luca 1 17). Nu mai puțin semnificativ este și ceea-ce zice el însuși despre sine: „eu sunt glasul celui ce strigă în pustie, pregătiți calea Domnului”. (Ioan 1, 23). Prin acăsta a indicat Ioan, că Cel așteptat de popore este aprôpe.

Mântuitorul îl numește „cel mai mare născut din femeie”, din cauza misiunii lui înalte, a abundenței grațiilor cu care l'a distins Dumnezeu, și din cauza virtuților sale eroice. El ne apare ca cel mai mare dintră profeți, pentru-că nu numai a prevestit pe cel-ce va veni, ci l'a și introduse sârbătorește în oficiul seu.

Părinții sfântului Ioan au fost preotul Zaharia și soția sa Elisaveta. Ambii erau drepti și evlavioși. N'au fost însă binecuvântați de Dumnezeu cu familie, fapt care la Israeliteni era privit ca o mare pedepsă. Ei suportară cu resignațiune acăsta cercare, și înaintați în etate fiind, abziseră de speranța de a mai ave familie.

Pe când Zaharia era ocupat cu serviciul dumnezeesc în templu, i-se arătă îngerul Domnului și i prezise naștrea fiului seu Ioan, care va fi mare înaintea Domnului, de timpuriu va fi umplut de duhul sfânt, va trăi

ca nazireu*), va întorce pe mulți fi de ai lui Israel la Dumnezeu, și va fi înaintemergătorul Mesiei.

Toate s'au împlinit precum le prezisese îngerul, trăind tinărul nazireu în pustie în sudvestul cetății sfinte, în depărtare de două ore de Betleem, care și acum se numește pustia lui Ioan, fiind isolat total de lume, în cât nu cunoștea personal nici pe rudeniile sale cele mai de aprôpe. Se știe apriat peștera în care a locuit și izvorul din care a beut. Viața lui era foarte severă. Purta un vestmânt din pîr de cămilă, și o cingătoare de curgea, pentru-că se susținea la Evrei, că acesta a fost vestmântul protopărinților după alungarea lor din paradis. În țera în care curgea lapte și miere, precum se numește în cântările sfinte, nutremântul lui era miere sâlbatică și smochine — nutremântul primei pe-

*) Sub Nazireat înțelegem votul care îl făceau atât bărbații cât și femeile, obligându-se de bună voie, de a se reține un anumit timp de orice beutură amețitoare, de vin și de tot ce provine de la viață, precum de struguri, de stafide, de oțet, atât de cel din vin cât și de cel din beuturi artificioase, cum și că în tot timpul nazireatului să se ferască de necurățire prin cadavre și de tunderea părului. Veđi Isidor cav. de Oniciu Archeologia blică, pag. 464. Cernăuț.

riode nevinovate, după tradițiunea tuturor, popórelor. Unde odinoriă păstorul David își apăra turma sa de lei și urși, acolo răsuna vocea celui ce strigă cătră oile cele rătăcite ale lui Israel.

În anul al 15-lea al domniei lui Tiberiu se îndreptă cuvântul Domnului cătră Ioan, ca odinoriă cătră profeții testamentului vechiu: Mergi la poporul meu Israel! Se duse în întreg ținutul dimprejurul Iordanului, predicând botezul pocăinței. Toate condițiunile externe pentru pregătirea terenului esistau, ear' personalitatea lui Ioan a produs o adâncă impresie. Predica de pocăință numai din gura pocăinței personificate a putut să străbată la inimă. Pe lângă acăsta a venit asupra întregului popor o iritare religioasă politică. În cele religioase era iritat poporul contra fariseilor, ear' în cele politice contra lui Pilat, care strămutase legiunile romane în cuartir de erna în Ierusalim, și în contra legilor țării arborase pe muntele Antonia stindardele legiunilor cu chipul împăratului. În acest fapt iudeii priviau o profanare, și cuprinsi de groza pustiirii peregrinau în cete la Iordan spre a vedé și auđi pe noul proroc, spre a și mărturisii păcatele și a se boteza.

Renumele lui se răspândi preste întregă Palestina, și în popor se formă părerea

Slavi de la Sud și nu ar fi modru de a li-o denega. Care ar fi sfârșitul acesteia? Acela, că ar exista o armată comună, în care o parte ar fi comandată nemțește, una ungurește, iar altă parte ar lua caracter sudslavic în tota plenitudinea. Cu alte cuvinte: în locul dualismului ar veni un trialism, care ar fi incommensurabil de periculos. Pentru-că, în timp ce aceia cari stau sub limba de comandă germană și magiară, fie-care a parte aparține la diferite naționalități, partea aceea a armatei care stă sub limba de comandă slavă ar fi complet slavă și complet antimagiară. De aceea zic, că tocmai în interesul Magiarilor nu dau limbă de comandă magiară.

Atâta spune informatorul lui „Magyar Szó” în cestiunea acésta, adaugând ca impresiune a sa, că în celelalte cestiuni, deosebi pe terenul economic M. Sa este gata să facă totul în interesul Magiarilor, dacă s'ar afla vr'un bărbat de stat, care în cestiuni militare s'ar mulțami cu atâta cât M. Sa crede că pôte da pe basa art. de lege XII din 1867. Dacă însă acésta nu se va întâmpla, atunci M. Sa va trage ultima consecuență a crizei și va guverna țera cu „beamteri” (fără constituție) până când partidul independist va face posibilă guvernarea deplin constituțională.

Că „impresiunea” respectivului bărbat de stat corăspunde, ori nu, intențiunilor M. Sale, va arăta acuși viitorul apropiat.

Altecum în mersul crizei întră azi niică pauză, deore-ce M. Sa plecă azi din Budapesta, spre a asista la parastasul ce se va oficia mâne în Viena pentru răposata împărătesă și regină Elisaveta.

Revistă esternă

Proposițiile Italiei în cestiunea macedonă. Se raportă din Roma, că în cazul de a se convoca congres european pentru regularea cestiunii macedonene, ministrul-preșident Zanardelli va insista pentru acceptarea principiilor următoare:

1. Congresul să reguleze atât cestiunea macedonă, cât și cestiunea Sârbiei-vechi, cestiunea armănească și cea albaneză.

2. Teritoriile balcanice să fie ale popoarelor balcanice, iar marile puteri să nu pôte ridica pretensiuni de recompensă teritorială în Balcani.

3. Statele balcanice: România, Sârbia, Bulgaria, Muntenegru și Grecia, să aibă în congres drepturi egal cu ale marilor puteri.

4. Să fie invitați la congres și conducătorii fruntași ai mișcării macedonene.

Din Macedonia. Conform unei telegrame dată din Sofia, se vorbește că Boris Sarafov, conducătorul revoluției macedo-bulgare, ar fi căzut în lupta de lângă Dejan și că Turcii

falsă, că el ar fi însuși Christos. Atunci si nedriul făcu întrebunțare de dreptul ce l' avea față de învățătorii publici, și trimise la el o deputațiune, ca să l' întrebe dacă dînsul este Christos. La acésta întrebare răspunse: „eu sunt glasul celui ce strigă în pustie, gătiți calea Domnului”. Prin acésta s'a recunoscut pe sine de ales al lui Dumnezeu, de a reprezenta misiunea sa de profet nemijlocit, de înaintemergător al Mântuitorului.

Tot acésta ținută o observă Ioan și în momentul când este provocat să boteze pe Domnul. În zilele acestea „veni Iisus din Galilea la Iordan, ca să se boteze de către Ioan”. Nu l' văduse nici odată, deci nu l' cunoștea. Dar o privire în fața lui stântă, și mai mult un sentiment intern escitat prin prezența Dumnezeu-omului îi spuse, că nu are înaintea sa un păcătos, care ar aștepta de botezul pocăinței; se rugă deci, ca el să fie botezat. Iisus însă ca reprezentantul păcătoșilor, voia să se împlinescă totă dreptatea, și-i demandă să l' boteze. Iisus a fost botezat, și astfel a fost introdus sârbătorește în serviciul său mesianic, iar Ioan primul care a adus omagii noului Rege.

De aici încolo în continuu se provacă la Iisus ca la mielul lui Dumnezeu, și la El își trimise învățăceii. Declară, că Acela va crește, iar el după ce și-a îndeplinit misiunea se va stinge ca lumina lămpii la răsăritul soarelui.

Mai târziu îl găsim predicând și botezând în partea nordică a Palestinei la Enon

și-au furat cadavrul de pe câmpul de luptă și l'au ascuns.

Privitor la muniția cetelor revoluționare un om de încredere al ziarului „Kölnische Zeitung” spune că a aflat de la o persoană din cetă conducătorilor revoluției, că comitetul are la dispoziție uriașă cantitate de dinamit și alte instrumente de explozie, cum și 20 sticle de baccili de ciupă, apoi arme, cartușe, bani, și e hotărât, ca dacă nu va erupe războiul întră Bulgaria și Turcia, ori dacă Europa nu va interveni în cauza revoluției, să distrugă cu dinamit toate orașele din Macedonia, să pârjolească toate satele, iar cu baccili de ciupă să inficizeze apa de fântâni și izvoare, ca să provoace și epidemie.

Monografia

capetei gr. ort. rom. de la penitențiarul reg. ung. regn. din Gherla.

(Urmare).

4. Purtarea morală, diligența și iubirea de ordine și curățenie a prizonierilor eliberați din chiliașele separate și împărțite la cutare ram de industrie, a fost controlată cu ocaziunea vizitelor zilnice ce le-am făcut în salele de lucru. Aici — după necesitate — pe cei întristați i-am mângâiat, pe cei fricoși i-am îmbărbătat, pe cei leneși i-am îndemnat și sfătuit la diligență și perseverență la lucru, iar pe cei neliniștiți — la supunere și ascultare față de superiori și la iubire față de conșoții lor. Mare pond am pus însă și pe aceea, ca față de conșoții lor, cari i-ar vătămă prin ceva, în casuri mai ușoare să fie cu răbdare, iar în casuri mai grele să facă arătare mai marilor lor, ei însă să se ferescă de orice fel de răsunare. Cu un cuvânt, să și împlinescă conștient totă datorințele față de Dumnezeu și față de oameni, căci numai așa pot spera ceva bine și de la Dumnezeu și de la oameni, și în viața acésta și în cea viitoare. Nu mai puțin pond am pus pe moralizarea prizonierilor puși la lucruri sub mai puțină supraveghere și mai convenabile (în special la lucrul de câmp afară din institut), sfătuiindu-i să nu abuzeze de încrederea pusă în ei, căci altecum nu numai vor fi retrași de acolo, ci îngreunându-li-se soarta vor fi lipsiți și de favorurile puse în vedere din partea legii, ce și-le-ar fi dobândit pe lângă o purtare bună și diligență perseverență la lucru.

5. În casurile date, cu sirguintă am cercetat și pe bolnavii din spitalul penitențiarului, pe cari mai întâiu m'am năisut a-i mângâia, ca suferințele lor să le rabde cu paciență creștină, căci și acelea de la Dumnezeu sunt lăuate asupra lor pentru păcatele lor, însă nu spre pierderea, ci pentru îndreptarea și mântuirea lor sufletească. Sufere trupul, ca să se mântuiescă sufletul. Nu altecum i-am

în apropierea Galemului, „pentru-că acolo era apă multă”. Propriul motiv al petrecerii lui acolo pôte că a fost mai marea siguranță personală, fiind în părțile acelea guvernator Pilat, pentru-că Irod îi devenise inamic atât din motive politice cât și personale, muștrându-l pentru viața lui desfrânată. În urma unei trădări a ajuns în mâna lui Irod și aruncat în temniță.

Misiunea lui Ioan era finită. Dar pentru viața sa plină de virtuți merita o moarte glorioasă. Soldatul însușit își dorește moartea eroică pe câmpul de război. Ce ar fi fost mai de dorit și mai sublim pentru antelupătorul adevărului și dreptății, de cât a muri pentru adevăr și dreptate?

Moarte de martir încunună sfârșitul vieții lui, decapitat fiind în temniță.

Încătușat prin sântenia lui, și întărit prin prejudiciile lor, partizani de-ai lui mai rămăseră, lăpund-se ca sectă deosebită preste înțrăgă Asia-mică, unde au pregătit terenul pentru apostoli, dar câte-odată i-au și împedecat.

Biserica creștină, miresa mirelui salutat cu entuziasm de sântul Ioan, păstrează cu recunoștință meritele și virtuțile lui. Ea îi sârbăzează amintirea în mai multe zile și anume în 7 Ianuarie, în 24 Iunie și în 29 August, adică în ziua tăierii capului sântului Ioan. fiind-că sântul Ioan Botezătorul a fost predicatorul cel mai sever, pentru aceea biserica sârbăzează amintirea tăierii capului lui, cu ajunare.

—a.

sfătuit să se acomodeze punctuos ordinațiunilor medicului, căci numai așa pot spera cu ajutorul lui Dumnezeu reînălțarea lor, într-o-cât atârna acésta și de la ajutorul omenească. În fine cu tot adinsul i-am îndemnat la rugăciune deasă și la împărțirea cu sfințele taine ale penitenței, eucharistiei și mirului, pentru ertarea păcatelor și liniștirea conștiinței lor. Și dacă tola nu a fost tocmai grea și împrejurările celorlalți bolnavi au permis, i-am împărțit și de alte instrucțiuni morale. În casuri grave pe respectivii i-am îndemnat cu multă precauție la aranjarea afacerilor lor private, ca așa ținând cont de ori-ce eventualitate, să se pôte despărți de acésta vale a plângerii pe deplin împăcați atât cu oamenii cât și cu Dumnezeu.

6. Tot în casuri date, cu multă sirguintă am cercetat și pe cei ajunși în pedepse disciplinare și m'am năisut pentru îndreptarea lor. Aceștia înainte de toate li-am explicat de nou regulamentul de casă și li-am arătat avantajile și scăderile împreunate cu observarea ori călcarea aceluia. Nu mai puțin li-am arătat din nou durerea ce o suferă iubii lor de acasă știindu-i în ce loc de tristă memorie sunt, dar apoi când ar auși, că nici aici nu se silesc a se desbrăca de viața lor păcătoasă de mai înainte! Închisura nu este pentru om, ci pentru animalele stricătoare; dar ce să facă societatea omenească, dacă nu și pôte apăra altcum averea și viața în contra fâștorilor de rele deosebiți până la starea animalelor stricătoare. Apoi li-am descris bucuriile vieții libere întră marginile legilor dumnezeiești și omenești. Altecum nici pedepsa disciplinară nu este aplicată față de nimeni din reutate, ci din cuget bun pentru îndreptarea lor, întocmai ca și când medicul silit de greutatea bolei, în loc de leacuri dulci aplică leacuri amare, ori taie rana, ba chiar delătură ore-care parte a trupului într-o-cât permite organismul corpului, ca așa, deși pe lângă mai multă durere, dar să pôte scăpa bolnavului viața și să i redea sănătatea deplină, într-o-cât este cu putință. — În pedepse disciplinare cad mai cu seamă de aceia, cari au mai fost prin temnițe și așa fac abuz de tratamentul uman de care se împărtășesc în astfel de locuri. De multe-ori contribuie însă la acésta și seducerea la abateri din partea unora mai demoralizați de cât ei, ori punerea de curse, fie din răsunare, fie din reutate din partea unora, numai pentru-a să și facă plăcere diavolească din suferințele mai grele ale altora.

7. Timpul din pauzele de la lucru și din sârbători îl petrec prizonierii în locuințele (dormitoriile) lor comune în liniște, ocupându-se cu cititul, scrisul și în conversațiuni cuviincioase sub supravegherea unui prizonieru cu purtare bună și sub grija vigiliilor, cari păzeșc înaintea ușilor încuiate, privind din când în când la ei prin găuricea din ușă. — Activitatea preotului aici, de sine înțeles, încetăzează, și prizonierul este avisat a și pune la grea probă statornicia și hotărârea în cele bune întră atâția oameni cu atâtea defecte morale. Pentru-ca prizonierii să și petrecă și timpul acesta în mod folositor, li-s'a înființat o bibliotecă specială numai pentru ei, mai permițându-le a și procura cărți folosite și pe banii lor câștigați în institut. Durere însă, că cei-ce nu știu citi, nu se pot folosi de acest avantaj, și așa petrecându-și timpul de aici în conversațiuni nu totdeauna edificătoare, foarte mulți din ei devin mai stricați și recad, prin ce îndreptarea lor este mai anevoioasă.

8. Instruarea prizonierilor în locuințele și salele de lucru comune nu totdeauna este posibilă nici în general, nici în special, căci în casuri bătătoare la ochi ceilalți s'ar distrage de la lucru, iar cel instruit pôte să răgenă și scopul ar fi periclitat. De aceea în cas de lipsă și mai cu seamă când a trebuit să aplic și vre-o dojană mai gravă, pe respectivii i-am adus în cancelaria mea și acolo li-am dat învățăturile de lipsă. Și acolo m'am năisut a i convinge, că pe lângă organizațiunea lor de azi și pe lângă tratamentul foarte uman de care se bucură în ele, astfel de institute nu sunt numai locuri de osândă, ci și locuri de învățătură bune; deci chiar și din recunoștință trebuie să se pörte bine și să lucreze cu sirguintă, dacă nu vrău să li-se îngreuneze pedepsa și mai tare. — Ocaziune foarte bună pentru instruirea astorfel de renitenți s'a dat mai cu seamă când pri-

mian epistole de la familiarii ori prietenii lor de acasă, ori când trimiteau ei acestora epistole. Și atunci foarte mare pond am pus pe instruirea lor cu privire la datorințele ce le au față de familie, față de societate și cum să se ferescă de societățile rele. Și dacă am vădut, că relațiunile sunt încordate și prin corespondență reciprocă nu se pot aplana, atunci m'am pus și eu la mijloc, și dacă nici așa nu s'au putut împăca, apoi cu învoirea direcțiunii am oprit ori-ce corespondență unilaterală ori reciprocă. A mers însă foarte anevoios instruirea acelor care cu privire la datorințele lor față de societate, cari nu au pe nimeni ori dör au suferit pe nedreptul asupriri din partea cuiva, pe unii ca acestia m'am năisut a i convinge, că tocmai din motivul, că nu au pe nimeni, ori sufer nedreptăți, trebuie să se ferescă de fâșadelegi, căci în cas de lipsă și de asupriri numai sub scutul legilor și a societății pot afla remedii de drept și ajutoriu.

9. În sensul ordinațiunilor în vîgore, toți prizonierii de la 30 ani în jos, cari nu știu citi și scrie, ori știu foarte puțin, sunt obligați a cerceta școala penitențiarului; dar o pot cerceta și ceilalți de preste 30 de ani, dacă se anunță și direcțiunea le permite acésta. Învățământul din Religieune îl provăd în câte două ore pe săptămână cei patru preoți de la institut (gr.-ort., gr.-cat., rom. cat. și ev. ref.), fie-care pentru credincioșii sei, iar din celelalte obiecte de învățământ doi învățători, unul care propune în limba română și altul în limba magiară, în câte două ore pe zi — afară de Joi și Dumineci și sârbători, când învățământul încetăzează. Școala este împărțită în două despățeminte sau clase; în cl. I. se inseriu aceia cari nu știu nimic ori știu foarte puțin citi și scrie, iar în clasa II. ceilalți, cărora însă le lipsesc cunoștințele ce se recer de la un om care a absolvat clasele elem. pop. Învățământul din Religieune se ține cu ambe clasele deodată; până când preotul se ocupă în o jumătate de oră cu o clasă, cealaltă clasă ascultă ori meditează asupra lecțiunii sale. Din celelalte obiecte de învățământ însă se țin ore separate cu fie-care clasă din fie-care obiect de învățământ. Inscirierile se fac tot la două luni și învățământul ține preste tot anul afară de luna Iulie, când se sistăzează, după-ce la finea lunii Iunie s'a luat examen solemn sub președința directorului și în fața preoților și învățătorilor de la institut. Învățământul se ține în asistența unui vigil înarmat cu baionetă, pentru susținerea ordinii în cas de lipsă. — Primiriile și eliberările de la școală se decid în consiliul de casă la propunerea preoților și învățătorilor.

Cât privește materialul de propunere, acela este cel prescriș în școlile elem. pop., dar cu multe contrageri și schimbări după împrejurările speciale de la o astfel de școală.

La încheierea anului școlar după statuirea clasificățiunilor (bine, suficient, insuficient), întră elevii mai buni se împărtășesc premii în bani și cărți, și anume: la fie-care din cele patru confesiuni se asemnăzează anual câte 7 cor. 50 bani pentru câți și apoi anual alternativ câte un premiu de 5 resp. 10 cor. în bani.

10. După cum am amintit la p. III. 2, fie-care prizonieru după-ce a fost adus în institut și după-ce a fost împărțit în careva din cele două clase originare de moralitate (III ori IV), după-ce pe lângă purtare bună a împlinit o parte hotărâtă din pedepsa, este avansat mai întâiu în cl. II, și apoi cu excepțiunea celor recidivi în crime contra averii, în cl. I, iar cei căduți în pedepse disciplinare, de cumva au fost avansați în vre-una din aceste clase, sunt repuși în clasa lor originară. (Va urma).

Gavril Hango
presbiter ortod. rom.

Oficială.

Parochii cari încă nu și-au ridicat întregirea dotațiunii, sunt poștiți a și trimite cuitelile, ca în proximele zile să se pôte termina distribuirea banilor.

In comunele cari încă n'au solvit premiile de asigurare pe anul curent, sunt îndatorați parochii, ca fără amânare să insiste pentru urgenta lor achitare.

NOUTĂȚI

10 Septembrie, zi de trist aniversar pentru M. Sa împăratul și rege al nostru Francisc Iosif I. și pentru popoarele de sub sceptrul său. În 10 Septembrie st. n. se împlinesc cinci ani de la moartea tragică a M. Sale împărătesei și regine Elisaveta, cădută victimă pumnalului ucigaș al anarhistului Luccheni în Geneva. Să ne aducem aminte cu pietate de acest trist aniversar și să cerem de la Tatăl ceresc odihnă răposatei, ear soțului îndurat mângăiere.

Rectificare. În notița din nrul trecut de sub titlul „*Visitațiune canonică*” s'a strecurat o eror de tipărit. În loc de comuna *Idiceș* s'a tipărit „*Ibănești*”, o comună situată nu pe valea din sus a Murășului, (unde de pe vremea fericitului arhiepiscop Vasile Moga din cauza marelui depărtări și a grelei comunicațiuni de mai nainte nu s'au făcut visitațiuni canonice din partea arhiepiscopilor noștri), ci pe valea altei ape curgătoare, adică pe valea *Rîului*. Acestă eror de tipărit pōte da ansă la călcarea adevărului istoric, întru cât fericitul arhiepiscop și metropolit *Miron Romanul* a sfințit la 23 Septembrie 1890 biserica cea nouă de la Hodac, o comună asemenea de pe *Rîu* și în imediată apropiere de *Ibănești*.

† **Preotul Ioan Tisu.** Vineri (4 Septembrie n.) a reposat veteranul preot Ioan Tisu, paroh în Cebea (unde e înmormântat Avram Iancu, sub „goronul lui Horia”), în etate de 74 ani. În mormântarea i-s'a făcut Duminecă (6 Septembrie n.) în cimitirul bisericii gr. or. din Cebea.

† **Alexandru Filip,** fost contabil la institutul de credit și economii „*Economul*” din Cluj, a răposat luni (7 Septembrie) în Sibiu, în etate de 62 ani. În mormântarea s'a făcut Marți (8 Septembrie) în cimitirul bisericii gr. cat. din Sibiu. Ii jalese surorile: Ecaterina Pop n. Filip și Elena Lucea n. Filip.

† **Olivia Rusu,** fiica preotului gr. cat. Vasile Rusu din Șeulia de câmpie, a răposat Sâmbătă (5 Septembrie n.) în etate de 10 ani. În mormântarea i-s'a făcut luni (7 Septembrie) în cimitirul bisericii gr. cat. din Șeulia.

Ministrul de finanțe al Bulgariei, Maunet, voind să iee o scaldă de amre la Euxinograd, în apă i-s'a făcut rău și s'a înecat.

Reținerea soldaților la serviciu activ. Ministrul comun de război a dat zilele acestea un ordin supletoriu în cauza reținerii la serviciu activ a soldaților cari întră împrejurări normale ar fi avut să fie dimiși a casă în toamna acēstă. În ordinul acesta se cuprind dispozițiuni cu privire la voluntari și la recruți din Bosnia și Hertegovina, apoi dispune chiamarea la serviciu de opt săptămâni a soldaților austriaci din rezerva suplinitoare și în fine însăși favorurile cari vor fi a se da soldaților activi reținuți la arme preste termenul la care aveau să fie dimiși, anume: în schimb pentru timpul de la 1 Octobrie până la 31 Decembrie, cât vor fi reținuți încă la serviciu activ, vor fi scutiți de la cele trei manevre prime, la cari ar fi avut să participe ca rezervisti.

Prognostic pentru Septembrie. Meteorologul Maximilian Falt face pentru Septembrie următorul prognostic: 8—14 Septembrie timp ploios cu multe furtuni și temperatură la început caldă, apoi rece; 15—19 tot timp ploios, dar cu ploi mai puțin abundante și cu temperatură normală; 20—27 ploi abundante, deosebi în părțile de la miază-noapte ale Germaniei, cu temperatură la început normală, apoi rece; 21 Septembrie zi critică de rangul prim, cu întunecime de soare (pe la noi însă nu se vede); 28—30 Septembrie ploi mai puțin, cu temperatură normală.

Cursul administrativ din Pojon a fost sistat luni din partea ministrului de interne. Sistarea s'a făcut din cauză că nu s'au înscris la el ascultători în număr de ajuns.

Esportul de struguri. În 1901 s'au esportat din Ungaria struguri în preț de 2.749,324 corone, față cu esportul de alte pōme în valoare de 0.453,838 corone; în 1902 esportul strugurilor s'a urcat la 2.804,548 corone, pe când al celorlalte pōme crude a scăzut la 2.612,331 corone. Evident deci că struguri din țera noastră susțin cu bun succes concurența cu struguri din străinătate, deosebi cu cei italieni. Cea mai mare parte a esportului a fost îndreptată spre Austria și Germania.

Încă un balon dirigiabil! Balonul dirigiabil se tot inventează, căd de unul, când de altul, și tot nu mai e inventat de tot. Până acum cel mai aproape de rezolvarea problemei era Santos-Dumont din Paris, care isbutise a și construi o astfel de mașinerie, cu care-și pōte cârmui balonul — pe timp de liniște în atmosferă. Acum se raportază din Londra, că aeronautul *Spencer* a inventat un nou felu de balon, mai perfect de cât toate cele inventate până acum și care pōte fi dirijat cu deplină siguranță. *Spencer* a zis unui raportor, că invenția sa va transforma întrăgă știința strategică de până acum.

Adunarea generală a „Agricolei”, însoțire economică de magazin și anticipațiuni în *Hunedoara*, se va ține Duminecă (13 Septembrie st. n.) la 2 ore p. m. în localul însoțiri (casele proprii).

Licitație pentru 50 bani. În numărul 23 al *Revașului* e publicat un edict de licitație pe avere veduvei lui Iosif Rusu din Sâmbiha pentru 50 bani, cu cari biata veduva rămăsese datoră din o pretensiune de spese advocatiale. Ni-se scrie din Cluj că advocatul care a cerut acesta licitație e român!

Sat distrus de foc. Satul Bereg-Uj-falu (un comitat al Bereg) a fost napastuit de foc în două rânduri după-alaltă: în 1 și 4 Septembrie, cașdând victima flacarilor aproape toate casele și clădirile economice împreună cu întrăgă recolta. Pentru ajutorarea nenorociților, cu lemne de cladit și cu mijloace de trai, s'a făcut rugare la guvern.

Calduri caniculare în Berlin. Duminecă era în Berlin nădud cum de multe zeci de ani nu s'a mai pomenit. S'au întâmplat forțe multe îmbolnăviri de insolaple (sore sec), ear' pe la stațiunile de trenuri și tramvauri, unde poporația se îmbulzia cu droia spre a eși la recore în parcurile și pădurile din împrejurime, mulțime de femei au leșinat de căldura.

Pentru iubii răposati. Secretariul consistorial, dl Dr. Proca, a daruit fondului veduvei și meseriașilor români întemeiat de „*Reuniunea meseriașilor români din Sibiu*”, în amintirea mult regretatului protopresbiter Nicolae Moldovan din Noerich, suma de 2 corone.

Animal antediluvian. Inginerul Diaconovici a aflat în hotarul comunei Temerești (comitatul Caraș-Severin), într'o cetățue de pământ înaltă aproape de un turn și aproape perpendiculară, scheletul unui animal antediluvian, de mărime uriașă. Deocamdată numai capul i-se vede clar; căpățina e de circa trei hectolitri, dințele colțat e de grosimea unui picior de om; dentura e nedeteriorată. Continuarea săpăturilor se va face sub îngrijirea muzeului național.

Pe pagina a IV-a subscrisa reuniune publica un anunț colectiv a unui număr de comercianți și industriași de ai noștri, pe cari îi recomandă spre sprijinire onorativului public românesc, rugându-i să și acopere trebuințele sale — întru cât e posibil — de la acestua. Totodată aduce la cunoștința acelor părinți, cari au copii pe cari rar aplica la meserie, că comitetul nostru mijlocește așezarea lor pe la maestri buni. „*Reuniunea soldaților români din Sibiu*”.

Cărți și reviste.

„**Noțiuni generale din istoria literaturii române**”, pentru clasele superioare ale liceului, de Nicolae Salici, profesor la gimnasul gr.-or. român din Brașov. Editura librăriei Ciurcu în Brașov. Preț 1 corone.

„**Enciclopedia română**”, fascicoul 31 (vol. III), cuprindend articoli Șimicu — Tăciune, dintre cari amnum: Șincal, Ștefan (domnitori și metropoliti români), Slovaci, Sloveni, Sinaia, Sinod (de Dr. I. Pușariu), Șulț (de Dr. A. Bunea, cu un fals istoric, zicend dl autor că sub Șulț s'a „reactivat” metropolia gr.-cat. de Aiba-Iulia), apoi articoli: Socialism, Spiritism (de Gr. Pletos), Spital, Statistică, etc.

Fascicoul acesta e penultimul, mai lipsind unul până la terminarea întregei publicațiuni, care va apăre în toamna anului curent. Prețul de prenumărare e 20 corone pentru un volum broșurat. Editor e librăria W. Krafft în Sibiu.

Convorbiri literare, fascicoul 9 dto 1 Septembrie (anul de existență XXXVII) a apărut cu următorul sumariu: Cântul IX din

Iliada, tradus în hexametri de George Murnu. „*Budhismul și Nirvana*”, studiu de Teohar Antonescu. „*Lordul cel mititel*”, roman englez, tradus de A. „*Din Rucăr*”, roman de Ciru Eionomu. „*Macedo-românii*”, studiu de Dr. George Alex. ci. „*Un nou volum al canonicului A. Bunea*”, recensiune de N. Iorga, și notițe bibliografice.

„**Conv. literare**” apar în fascicoli lunari în București (editura librăriei Sococ et Co.) și costă: pentru Austro Ungaria 15 corone.

Școala și familia tōe pedagogică literară, redactată de Ioan Darius în Brașov, fasc. 9—10 dto 15 August v. a apărut cu următorul sumariu: Răspuns la învinuirea; „*Pentru-ce se observă mare nepăsare și pentru-ce nu se manifestă mare multă însușire în activitatea celor mai mulți dascăli ai noștri; și cum s'ar putē ajunge aceea însușire?*” de I. Darius. Cuvânt roșut cu ocaziunea încheierii anului școlar 1902—1903 la școala primară rom. gr.-or. de băieți și de fetițe din Brașov, de St. Popovici. Spiritul mamei, de * *. Din icōna școlii române la finea veacului al XIX: Ioan Popca (cu portret), de Virgil Onițu. Ștefan Dragomir (cu portret, schiță autobiografică). *România juna*. (Literatura mai noua romanescă), studiu literar de George Adam, tradcere de Dalaschia. Părinților pentru copii (Legendă indiană americană), de M. Odaia școlii (Lecțiune practică), de Dr. Petru Șpan. Adunarea gen. a Asociațiunii în Baza-nare * *. Trei conferințe teosofice, recensiune de M. Cronica școlii. Cronică literară. Pentru distracție.

„**Școala și familia**” apare la 1 și 15 a lunii și costă 6 corone pe an.

De la „Reuniunea agronomică din Sibiu”.

I.

A XIII. expoziție de vite de prăsilă.

Subsemnatul comitet central își permite a vesti pe cei interesați, că expoziția de vite de prăsilă a XIII-a, ce era să se țină la 9 Novembre a. c. în comuna Racovița, dar' carea s'a amănat din cauza bōlei de gură și de unghii, ce grasase întră vitele locuitorilor din Racovița și din comunele învecinate, se va ținē tot în comuna Racovița luni în 21 Septembrie n. c. (Sărbătōrea Nașterii Maicei Domnului).

La expoziție sunt admise vitele (bovine) de prăsilă a locuitorilor din comunele Racovița, Avrig, Brad, Sebeșul-interior și superior, Porcești, Boița și Tălmăcel.

Premii se vor împărți în sumă de 200 cor., dăruite de comisiunea economică a comitatului nostru, și anume: în grupa I. Bovine de prăsilă; rasa indigenă și străină: pentru tauri 1 premiu de 16 cor.; pentru vaci 1 premiu de 12 cor.; 2 premii de câte 10 cor.; 1 de 8 și 1 premiu de 6 cor.; pentru junci, junice și taurenci: un premiu de 10 cor.; 2 de câte 8 și 2 premii de câte 6 cor.; pentru viței și vițele: 1 premiu de 8 cor.; 2 de câte 6 și 2 premii de câte 2 cor. În grupa II. Oi de prăsilă: pentru berbeci 1 premiu de 10 cor.; 2 premii de câte 4 cor.; pentru noatini 1 premiu de 6 cor.; și 2 premii de câte 4 cor.; pentru noatime un premiu de 6 cor.; 2 de câte 4 și 1 de 2 cor.; pentru oi 1 premiu de 8 cor.; și 2 premii de câte 6 cor.

Juriul este compus din membrii comitetului central al Reuniunii noastre cum și din fruntași din comunele admise.

Inceputul expoziției la ora 9 a. m.

Celelalte detalii sunt cuprinse în programul stabilit și publicat pentru expoziția amănată.

II.

Pentru administratorii de moșii.

Subsemnatul comitet își permite a aduce la cunoștința celor interesați, că la moșia „*Fiorică*” a fraților Brăvanu din România cu gospodărie mai mare, cu lăptărie, cu mulțime de pomi roditori, cu vr-o 20 hectare vine, cu grădină de zarzavat, cu cultură de oves, lăptărie, cu livadă de duzi (trăgari) pentru creștere de gândaci de mētasă, — se caută un administrator priceput, îndeosebi se cere de la viitorul administrator, ca pe lângă ea e om cinstit, muncitor și harnic, se fi făcut practică

și îndeosebi să cunoască lăptăria, vieritul și tractarea vinului în pivniță (Kellerwirtschaft).

Doritorii de a reflecta la acest post sigur și cât se pōte de bine retribuit, să o aducă acēsta la cunoștința subscrisului comitet împreună cu condițiunile sub cari este aplecata l primii și cu documentele despre cualificație, cel mai târziu până la 30 Septembrie n. c.

Sibiu, 7 Septembrie n. 1903.

Comitetul central al „*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu*”

Dem. Comșa,
president.

Vic. Tordășianu,
secretariu.

Din public.*)

Mulțumită publică.

Cu ocaziunea petrecerii de vară a tinerimii studioase din Seliște, ținută în 20 Iulie n. a. c. au binevoit a contribui la „*Fondul pentru ajutorarea studenților săraci din Seliște*” următorii:

Ionel Comșa, 10 cor.; Dr. V. Schuster și soția, 9 cor.; Familia Dancăș, T. Doboiu, 6 cor.; Dr. I. Stroiă, Dr. N. Comșa, P. Drăgits, I. Banciu, V. Milea, câte 5 cor.; I. Droc, Dr. Boiu, I. Muntean, dna Filip, M. Iltu, dna El. Goșă, dșora M. Buceșan, V. Savu, N. Roman, de la mai mulți anonimi, câte 4 cor.; Ax. Banciu, Iac. Stiefla, C. Herța, și dna Tōök, câte 3 cor.; N. Roman, D. Hanciu, L. Fromus, I. Petruș, A. Teodor, I. Vercescu, I. Timpeșariu, N. Olariu, N. Vințelariu, C. Muntean, Iord. Roșca, D. Puschia, O. Stiefla, R. Cosma, N. Loșnița, N. Marinescu, D. Popa, N. Pētrușiu, A. Rēcuciu, I. Rēcuciu, C. Borcea, I. Cup, P. Acelenescu, H. Borcea, I. Chirca, D. Lepadat, N. Țintea, O. Șglimbea, Dr. I. Ienciu, I. Crișan, Dr. N. Calotariu, N. Hauptmann, M. Tomoiagă, I. Popesc, dșora L. Muntean, I. Birsan, dna Nechiforescu, colonel de Aldea, dna Alămorean, dna Popovici, I. Iltu, A. Herța, N. Henrich, N. Miclaus, I. Popa, N. Mallek, M. Mallek, R. Mallek, I. Vătășan, D. Cunțan, dșora C. Banciu, M. Bratu, L. Comșa, N. N., câte 2 cor.; C. Freian și P. Tiedorf, câte 1 cor. 40 bani; M. Vitek, N. Comșa, G. Baci, N. Comșa, câte 1 cor. 20 bani; I. Popa, N. Guran, N. Popa, N. Lupaș, N. Dubensky, N. Frincu, I. Predovici, N. Pipos, D. Comșa, T. Iancovici, I. Poiană, N. Lupaș, I. Coma, D. Marcu, N. Lupaș, I. Borcea, D. Dădărlat, I. Ghibu, Z. Boia, N. Giurgiu, N. Tunariu, Cor. Stoica, V. Iosot, C. Șerbu, A. Frățu, P. Criștiu, C. Criștiu, P. Comșa, D. Moga, I. Babinean, D. Roșca, I. Țața, I. Kicsevics, F. Kessler, N. Rosmarin, G. Soră, N. Moldovan, I. Borcea, dșora A. Biogiu, I. Băilă, A. Stiefla, I. Țitrea, M. Schulavich, N. N., P. Atanasovici, I. Buceșan, F. Roșca, G. Herța, N. Sirbu, I. Pavel, C. Băilă, Dr. C. Brădicianu, Dr. Nivau, Dr. C. Crăciunescu, Dr. Varga, Traina M. halu, O. Borcea, N. Hanciu, C. Borcea, I. Broju, N. Adler, H. Müller, K. Milea, I. Leob, A. Gherman, N. N., Ii. Comșa, A. Grațfi, E. Ghibu, R. Varga, L. Borcea, St. Petrușiu, A. Dasinger, N. Muntean, cate 1 cor.; Al. Peneș, 1 leu; I. Mann, 80 bani; N. Marcu, 60 bani; I. Comșa și N. Pușchila, câte 50 bani. Cu totul s'au încasat 301 cor., din cari subtrăgându-se cheltuielile avute cu arangierea petrecerii, în suma de 124 corone, a rezultat un venit curat de 180 corone, care s'a alăturat la fondul sus-amintit.

Marinimoșii contribuenți primescă și pe acēsta cale expresia celei mai căldurose mulțămite.

Seliște, în 13 August v. 1903.

In numele comitetului:
Onisifor Ghibu.

Posta redacțiunei.

V. I. în S. In afacerea despre care ni-ai scris nu publicăm nimic.

Dni Nicolae Nașcu, paroh în *Răstoșne*. Nrul 93 al „*Telegrafului Român*” adresat dtele ni-a venit înderēt cu indicația că „*Papi hivatat Ratosnyán nines, cizmzett ismeretlen*” (oficiu parochial în *Răstoșne* nu există, adresatul e necunoscut). Așteptăm clarificări din partea dtele.

* Pentru cele cuprinse în rubrica acēsta Redacția nu urmează răspunderea

[212] 2-3

Árlejtés.

A nagyszebeni m. kir. áll. elme-gyógyintézet részére az 1903/4 re szükség-
ges 2200 köbméter bükk tűzifa, a bete-
gek és alkalmazottak részére 1904. évre szük-
séges kenyér-zsemlye szállításra ezennel
pályázatot hirdetek.

A vállalkozni szándékozókat felhívom,
hogy magyar nyelven szerkesztett, 1 koronás
bélyeggel ellátott, a tűzifára beadandó ajánlat
mellé a szállítási érték 5%-át és a kenyér és
zsemlye szállítására vonatkozó ajánlat mellé
400 kor. bántpénzt csatolva, f. évi szeptem-
ber hó 19-én délelőtt 11 óráig alóírott helyen
nyújtsák be.

Az árlejtési feltételek a „Budapesti Köz-
löny“ idei 199., 200. és 201. számában olvas-
hatók, vagy az intézeti gondnok irodájában
megtudhatók.

Nagyszeben, 1903. szeptember hó
4-én.

A m. kir. állami elme-gyógyintézet igazgatósága.

Pentru domnii preoți!

De la Librăria archidieceană se
póte procura

CONDICĂ

bine compactată în piele și cu
păreți tari,

în care (conform circulariului consis-
torial numărul 2142 din 3 Martie 1903)
sunt a se induce „momentele mai în-
semnate ce obvin în comună în decursul
anului și cari merită a fi însemnate
pentru posteritate.“

Conține 200 foi.

Prețul 6.60 cor., + porto postal 80 fil.

Deschidere de magazin.

Avem onóre a aduce la cunoștința onoratului public, că în
14 Septembrie n. deschidem pe piața de-aici un

**Magazin de confecțiune pentru dame și domni
de primul rang.**

Cumpărările le facem în persoană în Berlin și Viena și astfel
vom îngriji ca stabilimentul nostru să fie asortat cu cele mai bune
și mai frumoase lucruri. Totodată ne vom nisui să facem astfel de
prețuri, ca să ne putem măsura cu ori-ce concurență.

Pentru cercetarea stabilimentului ne rugăm

Ludovic Ferencz & Comp.

strada cismădiei nr. 2

[210] 2-10

(Localul din colț al Hotelului „Împăratul Romanilor“, mai nainte Krassovski.)

Pentru pacienții de stomach!

Tuturor cari în urma răcelii ori a prea marelui împovărări a stomacului sau prin cu-
sumarea de mâncări greu de mistuit prea reci ori prea calde sau prin un traiu neregu-
lat și-au contras bôle de stomach, precum:

**Catar de stomach, Sgârceiuri de stomach,
Dureri de stomach, Mistuire grea sau astupare de stomach**
li-se recomandă un bun mijloc de casă, ale cărui rezultate escelente de mulți ani sunt deja
probate. Acesta este:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Acest vin este preparat din buruieni renumite și recunoscute ca tămăduitoare, cu vin
bun; întărește și înviorază organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delătura
conturbațiile de mistuire și influențează puternic asupra noii formări de sânge sănătos.

Prin întrebuințarea regulată a vinului de buruieni bôlele de stomach vor fi curate încă
în formare. Să nu întârzie nime dar! a-1 folosi încă de eu vreme. Simptome, ca: dureri de
cap, rigăeli, arsuri în stomach, inflamații, amețeli cu vomări, cari la pacienți cu sufe-
rințe învechite apar cu atât mai vehement, dispar adesea după câte-va beuturi de vin de buruieni

Constipațiile cu urmările lor neplăcute, maladii, dureri colice, bătăi de
inimă, insomnie, precum și coagularea sângelui în ficat,
splină și suferințele hemoroidice de multe-ori se delătura iute cu vinul de buruieni. Vinul
de buruieni delătura mistuirea grea și depărtază prin un seauu ușor materii stricate din sto-
mach și intestine.

Fața palidă și slabă, anemia și slăbiciunile sunt de obicei
urmările unei
mistuiri rele a formării insuficiente de sânge și a stării bolnăvicioase a ficatului. Lipsa de
apetit și reaua dispoziție, precum și durerile de cap și nopțile pierdute (insomnie)
consumă adeseori înecutul cu înecutul multe persoane. Vinul de buruieni dă slăbitei puteri de
traiu un nou și proșpăt impuls. Vinul de buruieni mărește apetitul, ajută mistuirea și nu-
trirea, ușurează formarea și schimbarea materiei, înlesnește formarea sângelui, calmează nervi
escitați și creează nouă voe de viață. Nenumărate scrisori de recunoștință și mulțumită
dovedesc acestea.

Vinul de ierburi se află de vânzare în sticle fl. 1.50 și fl. 2.— la farmaciile din Sibiu,
Turnișor, Seliște, Ocna, Slimnic, Șeica-mare, Nocrich, Avrig, Tâlmaci, Boia, Cismădie, Poplaca,
Gurariului, Jina, Poiana, Mercurea, Călnic, Loman, Pianul-de-sus, Petrișfalău, Sebeșul-săseș,
Vinul-de-jos, Daia, Spring, Vingard, Ohaba, Beșineu, Mihalț, Teiuș, Blaj, Pănade, Tâmpa, Medieș,
Blăjeș, Sân-Mărtin, Ibașfalău, Bama, Agnita, Cincu-mare, Boholț, Făgăraș, Beclean, Câmpulung,
Râmnic-Vâlcea, Cudjir, Orăștie, Deva, Hunedoara, Hațeg, Lunca, Pui, Ohaba, Ponor, Alba-
Iulia etc. — precum și în toate celelalte localități din mari și mai mici din Ardeal, Ungaria
și Austria.

Farmaciile din Sibiu trimit 3 și mai multe sticle de vin cu prețurile originale în toate
localitățile din Austro-Ungaria.

Păziți-vă de falsificări!

Să se ceară anumit:

Vinul de buruieni al lui Hubert Ullrich.

Vinul meu nu este o medicină secretă. Partile lui constitutive sunt: Vin de Malaga
450,0, Spirit de vin 100,0, Glycerin 100,0, Vin roșu 240,0, Sirup de fragi 150,0, Sirup de
cireș 320,0, Coacăză, Anis, Rădăcina „Helen“, iarba ferului americană, Rădăcina „Entianus“,
„Kalmus“ la 10,0. Toate acestea se amestecă.
un. dem. [1] 9 12

Anunț colectiv al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.**Const. Dragoș**
pantofar.

Își recomandă prăvălia
sa cu tot felul de ghet
și cisme. Esecută lucru
după comandă în lucră-
torea proprie. Primește
reparaturi. Cercetăză
têrgurile mai mari.

Piața mare nr. 5

N. S. Nadasdy
comerciant.

Piața mică 31:
Prăvălie de manufac-
tură
Str. cismădiei 28:
Prăvălie (filiala)
de pânzături și albi-
turi.

Renumitul
Hotel Mihail

Odăi elegante, cafenea
și restaurant cu mân-
cări și beuturi bune.
Trasură la dispoziție
pentru fie-care plecare
și sosire de tren.
— Prețuri moderate —

Strada turnului nr. 11.

Ioan Roman
Salon de ras, frizat
și tuns.

Deposit:
de parfumuri, legători
de mustațe, perii
și altele.

Str. Poplăcii-mari nr. 4

Bereria mare
(Iosif Barbu).

Restaurant provăcut cu
tot felul de mâncări și
beuturi. In Dumineci și
sărbători — concert.
Serviciu prompt.
Prețuri eftine.

Promenada Bretter.

Teod. Popescu
comerciant.

Recomandă marele seu
deposit cu mărfuri
de manufactură.

Prețuri moderate.

Piața mică nr. 14.

Stefan Moga
franzelar (jimblar)

Deposit mare
de făină
La comande mai mari
de jimbale, covrigi sau
pâni dă rabat.

Strada trenului nr. 4.

Zaharie Moga
franzelar.

Prăvălia cu jimbale, co-
vrigi, pâne de tot soiul,
făină albă, roșie (pentru
vite).

Str. poplăcii nr. 1 și 23.

Ales. Lucian
cismar.

Are prăvălie de tot felul
de cisme și ghet
produse proprii. Caută
têrgurile mai mari din
comitatele: Sibiu, Hu-
nedora, Alba-inf., Têr-
nave și Făgăraș.

Dragonerwache nr. 2.

Eremie Purece
lăcătușerie de artă
și construcții.

Deposit de sobe (cup-
tore) de bucătărie.
Esecută reparaturi de
tot soiul.

Lucru solid.

Prețuri moderate.

Strada brânzii nr. 9.

Maria Mitoc

institut de spălare (cu-
rățire) și călcare fină de
albituri bărbătești și fe-
meești după sistem
vinez.

Serviciu prompt.

Prețuri convenabile.

Strada urezului nr. 11.

Ales. Nemeș
ferar (faur).

Esecută tot felul de
lucrări ce cad în brésla
sa. Ia în întreprindere
esecutarea de trasuri și
cărute de tot felul.

Lucru solid și durabil.

Prețuri moderate.

Strada ocniei nr. 34.

Vasile Bann
cismar.

Prăvălie de tot felul de
încălțăminte. Esecută
lucru după măsură, cum
și reparaturi.
Cercetăză têrgurile mai
mari din comit. Sibiu
și din comitatele înveci-
nate. Prețuri moderate.

Strada ocnei nr. 7.

Zaharie Aron
cismar.

Își recomandă depositul
seu de cisme și ghet
de tot soiul. Primește
comande și reparaturi
Cercetăză têrgurile mai
mari din comit. Sibiu
și din comitatele înveci-
nate. Prețuri moderate.

Têrnave și Făgăraș.

Strada nouă nr. 12

I. Mihăltian
Atelier de încălțăminte.

Esecută tot felul de
încălțăminte, cum și re-
paraturi.

Lucru solid

Prețuri moderate

Strada poplăcii nr. 19

Emil Petruțiu
măsar

de construcții și mobile.
Esecută tot felul de
lucrări de la cele mai
simple până la cele mai
artistice ce cad în spe-
cialitatea sa.

Prețuri foarte moderate.

Strada margareta nr. 8.

Petru Ilieș
compactor

și incadrator de tablouri
Esecută tot felul de lu-
crări ce cad în specia-
litatea sa.

Prețuri moderate.

Str. măcelarilor nr. 12.

Petru Moga
franzelar.

Deposit de făină albă
și roșie (pentru vite).
Primește întră altele și
comande pentru colaci
sau jimbale la pomeni.

Strada urezului nr. 27.

Petru Bota
croitoriu.

Confecționează tot felul de
haine bărbătești. Deposit
de haine (costume) țărănești
pentru femei (în port seli-
steneș), pe care le pune
în vânzare în têrgurile mai
mari din comitatele: Sibiu,
Hunedora, Alba-inferioră,
Têrnave și Făgăraș.

Primește și comande.

Imprumută costume.

Strada rațelor nr. 11.

G. Bendorfean
văpsitor și pictor
de firme.

Esecută tot felul de
lucruri aparținătoare a-
cestor ramuri. Pictăză
prapori, icône sfințe (în
stil bizantin). Esecutare
fină. Prețuri moderate.

Piața Hermann nr. 3
(lângă Casarma cea mare).

Crucița & Sinu
croitori.

Esecută tot felul de
haine bărbătești, civile
și militare, cum și reve-
renzi.

Primește reparaturi.

Prețuri convenabile.

Str. Bruckenthal nr. 27.

I. Popa-Popidan
măsar

de construcții, mobile
și biliarde.

Esecută tot felul de
lucrări ce cad în aceste
ramuri. — Lucru solid.
Prețuri moderate.

Strada rațelor nr. 20.

George Prașca
cismar.

Deposit de tot felul de
cisme și ghet. Esecu-
tă după comandă.
Caută têrgurile.
Primește reparaturi.
Prețuri moderate.

Strada nouă nr. 47.

Isid. Grindean
cismar.

Deposit de tot felul de
ghete și cisme. Pri-
mește comande. Esecută
și reparaturi. Cercetăză
têrgurile mai mari din
comitatul Sibiu și comi-
tatele învecinate.
Prețuri eftine.

Strada nouă nr. 3.

P. Mihăltian
pantofar.

Primește comande pen-
tru esecutarea de tot
soiul de ghet, cum și
reparaturi.

Strada turnului nr. 21.

T. Moldovan
cismar.

Deposit de tot felul de
cisme și ghet. Pri-
mește comande. Esecută
și reparaturi. Cercetăză
têrgurile mai mari din
comitatul Sibiu și comi-
tatele învecinate.
Prețuri moderate.

Str. Gușteriții nr. 85

Ioan Stanciu
zugrav de case

Zugrăvește
case, biserici, etc., în
diferite forme și colori.
Primește comande și
în jur.

Strada turnișorului 101.

Iuliu Salamon
măsar

de construcții și mobile.
Își recomandă marele
seu deposit de tot felul
de mobile. Primește co-
mande de tot soiul de
lucrări ce cad în spe-
cialitățile sale.

Prețuri convenabile.
Strada faurilor nr. 15